

Motion till riksdagen 2017/18:4108

av **Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2017/18:155 Modernare regler om assisterad befruktning och föräldraskap

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår propositionens förslag om ändring i föräldrabalken.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förslaget till lag om ändring i föräldrabalken ska förtydligas skyndsamt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en bred utredning vad gäller kön och könstillhörighet i enlighet med denna motion och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om det ska vara möjligt att använda befruktade ägg för behandling om äggdonatorn eller spermiedonatorn avlidit och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör vara socialtjänsten som ska utreda de tilltänkta föräldrarnas psykologiska och sociala förhållanden vid en befruktning utanför kroppen med enbart donerade könsceller och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur svenskars utnyttjande av surrogatmoderskap i andra länder ska upphöra och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Propositionen innehåller förslag om förändringar av föräldrabalken som vi anser är dåligt underbyggda. När det gäller förslaget till lag om ändring i föräldrabalken så anser vi att det behöver förtydligas eftersom kapitlet ändrats flera gånger under årens lopp när nya metoder för befruktning har godtagits. De successiva lagändringarna har gjort kapitlet svåröverskådligt och otydligt och det bör snarast ses över.

Vad gäller kön och könstillhörighet så är det förslag som regeringen nu lägger fram ett försök att hantera konsekvenserna av det borttagande av steriliseringstvånget som tidigare gjorts, tillsammans med att någon egentlig konsekvensanalys aldrig genomfördes. Sverigedemokraterna anser att förslagen, att den som juridiskt har ett kön men bidrar med könsceller som biologiskt tillhör det andra könet, är dåligt underbyggda och saknar tillräcklig utredning. Det kan upplevas som en förbättring jämfört med dagens system men framstår knappast som en optimal lösning sett över tid. Vad händer om personen inte identifierar sig som sitt juridiska kön, t.ex.? I dag finns flera sätt att definiera kön – juridiskt kön, biologiskt kön och genus – alla med sina egna begränsningar och sina egna för- och nackdelar. Det är dock inget bra system rent logiskt att ha flera olika register och flera olika könstillhörigheter på samma person. Sverigedemokraterna vill därför se en bred utredning kring kön och könstillhörighet för att tydliggöra hur staten ska se på kön och vilka begrepp som ska användas.

Utredningen föreslår utan att närmare förklara sin ståndpunkt att förbudet mot att använda befruktade ägg eller donerade spermier om en donator avlidit ska tas in i lag. I dag finns det bara föreskrifter från Socialstyrelsen kring detta. Vi anser, precis som Socialstyrelsen, att man bör överväga frågan om huruvida det ska vara möjligt att använda befruktade ägg för behandling när äggdonatorn eller spermiedonatorn avlidit.

Enligt regeringens bedömning räcker det med att en läkare ska pröva om det med hänsyn till makarnas, sambornas eller den ensamstående kvinnans medicinska, psykologiska och sociala förhållanden är lämpligt att en befruktning utanför kroppen äger rum. Vidare menar regeringen att behandlingen ska få utföras endast om det kan antas att det blivande barnet kommer att växa upp under goda förhållanden. Vi anser, som en del av remissinstanserna att det därför bör vara socialtjänsten som ska utreda de tilltänkta föräldrarnas psykologiska och sociala förhållanden inom ramen för den särskilda prövningen, precis som vid adoptioner.

Det är viktigt att vi inte tillåter att kvinnor i en sämre ekonomisk situation utnyttjas och vi ser därför med oro på utvecklingen där kvinnor i andra länder utnyttjas av svenskar, som surrogatmödrar. Sverigedemokraterna menar att regeringen med föreslagna förändringar gällande surrogatmoderskap utomlands skickar ut fel signaler och indirekt legitimerar att svenskar utnyttjar något i andra länder som inte är tillåtet i Sverige. Vi anser det vara fel väg att gå att lappa och laga något som i stället borde förhindras helt och hållet.

Därför vill vi att regeringen noga utreder på vilket sätt vi bäst förhindrar att kvinnor utomlands utnyttjas som surrogatmödrar av svenskar i framtiden. Målet är då att utnyttjandet av surrogatmödrar i andra länder, av svenskar, helt ska upphöra. Vi föreslår ett tillkännagivande med anledning av detta.

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Christina Östberg (SD)

Per Ramhorn (SD)